

Päätös maa-ainesten ottamisen keskeyttämisestä ja alueen ennallistamisesta

Kaula 17.06.2026 § 42
224/11.01.00.04/2026

Valmistelija Ympäristötarkastaja Nora Albrecht

Asia

Maa-aineslain (555/1981) 15 §:n mukainen maa-ainesten ottamisen keskeyttäminen sekä maa-aineslain 14 §:n mukainen määräys alueen ennallistamisesta kiinteistöllä 79-424-1-121 HIEKANOTTOPAIKKA.

Harjavallan kaupungin ympäristönsuojelu vastaanotti joulukuussa 2025 ilmoituksen mahdollisesti luvattomasta maa-ainesten ottamisesta kiinteistöllä 79-424-1-121 HIEKANOTTOPAIKKA. Ilmoituksen johdosta kiinteistöllä suoritettiin tarkastus 20.1.2026 sekä selvitettiin alueen toimintaa ilmakuvien, korkeusmittausten, viranomaisaineiston ja toiminnanharjoittajalta saatujen selvitysten perusteella.

Selvitysten mukaan kiinteistöllä on tehty laajoja maansiirtotöitä alueella, jolla ei ole voimassa olevaa maa-aineslain mukaista ottolupaa.

Toiminnanharjoittaja on katsonut töiden liittyvän kiinteistölle suunnitellun kiviaineksen pesupaikan rakentamisen valmisteluun. Tarkastuksen ja muun asiassa saadun selvityksen perusteella ympäristönsuojeluviranomainen on arvioinut toiminnan viittaavan maa-aineslain tarkoittamaan maa-ainesten ottamiseen ilman asianmukaista lupaa.

Toiminnanharjoittajalle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi maa-aineslain 14 § mukaisista ennallistamistoimenpiteistä, mahdollisen uhkasakon asettamisesta sekä maa-aineslain 15 § mukaisesta ottamisen keskeyttämisestä.

Toiminnanharjoittaja on antanut asiassa vastineen sekä toimittanut alustavan ennallistamissuunnitelman.

Päätöksen peruste

Harjavallan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkikehityksen lautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

Maa-aineslain (555/1981)14 §:n mukaan maa-aineslain noudattamista valvoo kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jäljempänä valvontaviranomainen. Valvontaviranomaisen toimivallan siirtämisestä säädetään kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7 §:ssä. Valvontaviranomaisella on tämän lain mukaisen valvontatehtävän hoitamiseksi oikeus tehdä tarkastuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä ottamispaikalla.

Jos ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin maa-aineslain tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka muutoin laiminlyödään niiden mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, valvontaviranomaisen on velvoitettava asianomainen noudattamaan säännöksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn

työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella. Jos virhe on vähäinen, voidaan toimenpiteisiin olla ryhtymättä.

Asianosainen

Harjavallan Hiekka ja Sora Oy (1856669-4)
Pirintie 8
29200 Harjavalta

Kiinteistö

79-424-1-121 HIEKANOTTOPAIKKA

Lisätietojen antaja	Ympäristötarkastaja Nora Albrecht, puh. 044 701 3336
Esittelijä	Kaupungeingeodeetti Jari Prehti
Esityslistan liitteenä	Ei-julkisia asiakirjoja
Päätösehdotus	Harjavallan kaupunkikehityksen lautakunta päättää maa-aineslain 15 §:n nojalla keskeyttää välittömästi kaiken maa-ainesten ottamisen kiinteistöllä 79-424-1-121 HIEKANOTTOPAIKKA. Lisäksi Harjavallan kaupunkikehityksen lautakunta määrää maa-aineslain 14 §:n nojalla Harjavallan Hiekka ja Sora Oy:n ennallistamaan alueen jäljempänä annettujen määräysten mukaisesti.

Määräykset

1. Kiinteistöllä ei saa suorittaa maa-ainesten ottamista, kuljettamista tai muuta maa-aineslain tarkoittamaa ottamistoimintaa.
2. Toiminnanharjoittajan on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle ulkopuolisen asiantuntijan laatima tarkennettu ennallistamissuunnitelma hyväksyttäväksi viimeistään **30.9.2026**.
3. Ennallistamissuunnitelman tulee sisältää vähintään:
  - ajantasainen maastomittaus koko muutetulta alueelta,
  - N2000- korkeusjärjestelmään perustuva pintamalli,
  - nykytilanteen ja lopputilanteen asemapiirustukset,
  - leikkaus- ja täyttöpoikkileikkaukset,
  - arvio poistettujen maa-ainesten määrästä,
  - arvio ennallistamiseen tarvittavista maa-ainesmääristä,
  - tiedot käytettävien maa-ainesten laadusta ja alkuperästä,
  - työvaiheistus ja toteutusaikataulu,
  - selvitys pohjaveden suojelusta työn aikana.

4. Alue on palautettava vähintään sille tasolle, joka olisi ollut tarpeen rakennusluvan 23-0058-R mukaisen hankkeen toteuttamiseksi. Kiinteistön etelä- ja kaakkoisosissa sijaitsevat kaivetut alueet ja leikkauspinnat on täytettävä ja muotoiltava siten, että luiskien kaltevuus on pääsääntöisesti enintään 1:3. Jyrkemmät luiskat voidaan hyväksyä vain geotekniseen selvitykseen perustuen.
5. Ennallistamisessa voidaan hyödyntää alueella syntyneitä kaivumassoja hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. Massojen sijoittaminen tulee toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu haittaa naapurikiinteistöille, pohjavedelle, pintavesille tai alueen kuivatusjärjestelyille.
6. Alueelle ei saa tuoda eikä sijoittaa jätteitä, pilaantuneita maa-aineksia tai muita käyttötarkoitukseen soveltumattomia materiaaleja.
7. Kiinteistön etelä- ja kaakkoisreunalla sijaitsevat leikkauspinnat tulee täyttää ja muotoilla siten, että lopullinen luiskakaltevuus on enintään 1:3. Luiskat tulee toteuttaa yhtenäisinä ilman sortumavaaraa aiheuttavia taitteita. Toiminnanharjoittajan tulee nimetä hankkeelle vastuuhenkilö ja toimittaa yhteystiedot valvontaviranomaiselle ennen töiden aloittamista.
8. Kiinteistön rajalle tulee jättää vähintään viiden (5) metrin levyinen suoja-alue, jota ei saa käyttää maa-ainesten varastointiin eikä täyttömassojen sijoittamiseen. Valvontaviranomaiselle on varattava mahdollisuus suorittaa katselmus ennen töiden aloittamista, työn aikana sekä töiden valmistuttua.
9. Ennallistamisessa hyödynnettävien kaivumassojen sijoittaminen tulee toteuttaa suunnitelmassa osoitetuille alueille siten, ettei täyttöistä aiheudu haittaa naapurikiinteistöille, pohjavedelle tai alueen kuivatusolosuhteille. Ennallistamistyöt on saatettava valmiiksi viimeistään **17.6.2027** mennessä.
10. Ennen ennallistamistöiden aloittamista toiminnanharjoittajan tulee toimittaa valvontaviranomaiselle tarkemittaukseen perustuva asemapiirustus, jossa esitetään nykyiset maanpinnan korkeudet, suunnitellut täyttömäärät sekä lopulliset korkeustasot. Mittausten tulee perustua N2000-korkeusjärjestelmään.
11. Ennallistamistyön valmistuttua toiminnanharjoittajan tulee toimittaa viranomaiselle riippumattoman mittajaan laatima loppumittaus ja toteumapiirustus, joista ilmenevät toteutuneet korkeustasot, luiskien kaltevuudet sekä sijoitettujen maa-ainesten määrä.
12. Kaikki ennallistamisessa käytettävät maa-ainekset tulee olla puhtaita. Ennallistamistöissä käytettävien maa-ainesten alkuperä ja puhtaus on dokumentoitava. Valvontaviranomaiselle on pyydettäessä esitettävä maa-ainesten laatuasiakirjat ja tiedot niiden alkuperästä. Ennallistamistyöt on toteutettava siten, ettei alueen pohjaveden suojelutaso heikkene eikä pohjaveden laatu vaarannu.

13. Ennallistamistyön aikana alueelle ei saa vastaanottaa ulkopuolisia maa-aineksia ilman valvontaviranomaisen erillistä hyväksyntää.

Päätöksen perustelut

Kiinteistöllä ei ole voimassa olevaa maa-aineslain mukaista ottolupaa. Alueella suoritettun tarkastuksen, ilmakuvatarkastelun sekä muun asiassa saadun selvityksen perusteella kiinteistöllä on tehty laajoja maansiirtotöitä noin 2,6 hehtaarin alueella.

Toiminnanharjoittaja on vedonnut siihen, että maansiirtotyöt liittyvät kiviaineksen pesupaikan toteuttamisen valmisteluun.

Rakennusvalvontaviranomaisen myöntämästä toimenpideluvasta huolimatta hankkeelle ei ole pidetty aloitustarkastusta eikä varsinaisen rakentamisen aloittamista ole osoitettu.

Toiminnanharjoittaja ei ole esittänyt sellaista selvitystä, jonka perusteella poistettujen maa-ainesten käyttö rakennusluvan mukaisessa hankkeessa tai niiden sijoituspaikat voitaisiin luotettavasti todeta. Näin ollen maansiirtotöiden ei voida katsoa olleen yksinomaan rakennushankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä valmistelutoimenpiteitä.

Kokonaisarvioinnin perusteella alueella on harjoitettu maa-aineslain tarkoittamaa maa-ainesten ottamista ilman lain edellyttämää lupaa.

Suunnitelma-aineiston perusteella alue voidaan teknisesti ennallistaa tavanomaisin maarakennustoimenpitein. Toiminnanharjoittajan toimittamissa suunnitelmissa on esitetty luiskien muotoilu kaltevuuteen 1:3, suoja-alueiden jättäminen sekä alueella syntyneiden kaivumassojen hyödyntäminen ennallistamisessa. Viranomaisen katsoo, että nämä toimenpiteet ovat lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaisia, mutta niiden toteuttaminen edellyttää viranomaisen hyväksymää tarkennettua ennallistamissuunnitelmaa ja toteumamittauksia. Koska maa-ainesten ottamista on harjoitettu ilman maa-aineslain mukaista lupaa, maa-aineslain 15 §:ssä säädetyt edellytykset ottamisen keskeyttämiselle täyttyvät.

Alue sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella, minkä vuoksi alueen saattaminen hallitusti hyväksyttävään tilaan on tarpeen ympäristönsuojelun sekä pohjaveden suojelun varmistamiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 4 §, 14 §, 15 §, 23 a §

Hallintolaki (434/2003) 34 §, 45 §, 47 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunkikehityksen lautakunnan jäsen Maarit Rajala poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 17.07 – 17.16 (intressijäävi).

Täytäntöönpano

Asianomainen, Lupa- ja valvontavirasto